

Asuinrakentaminen Arkkitehti- ja pääsuunnittelu

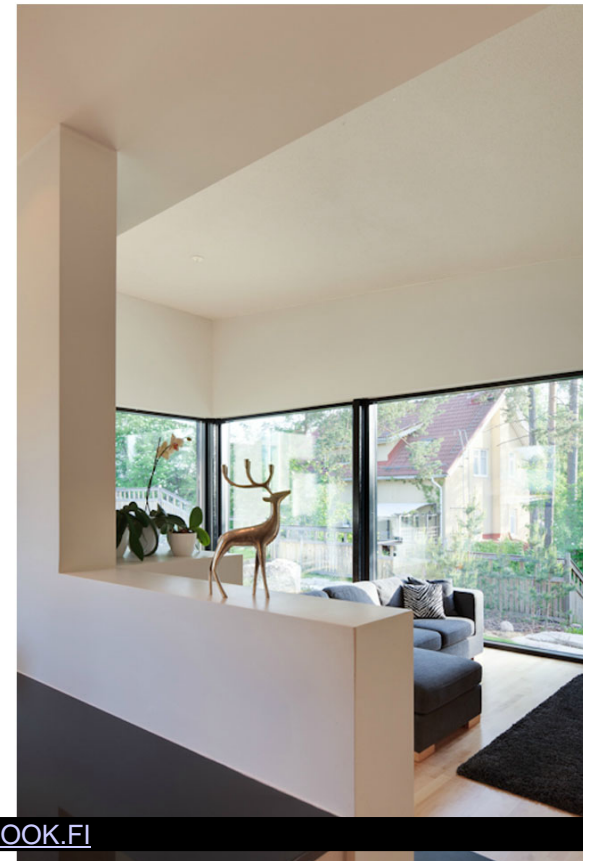
- Pientalon ja tontinkäytön suunnittelutehtävät
- Yksilöllistä arkkitehtuuria ja asumisen toiminnallisuutta

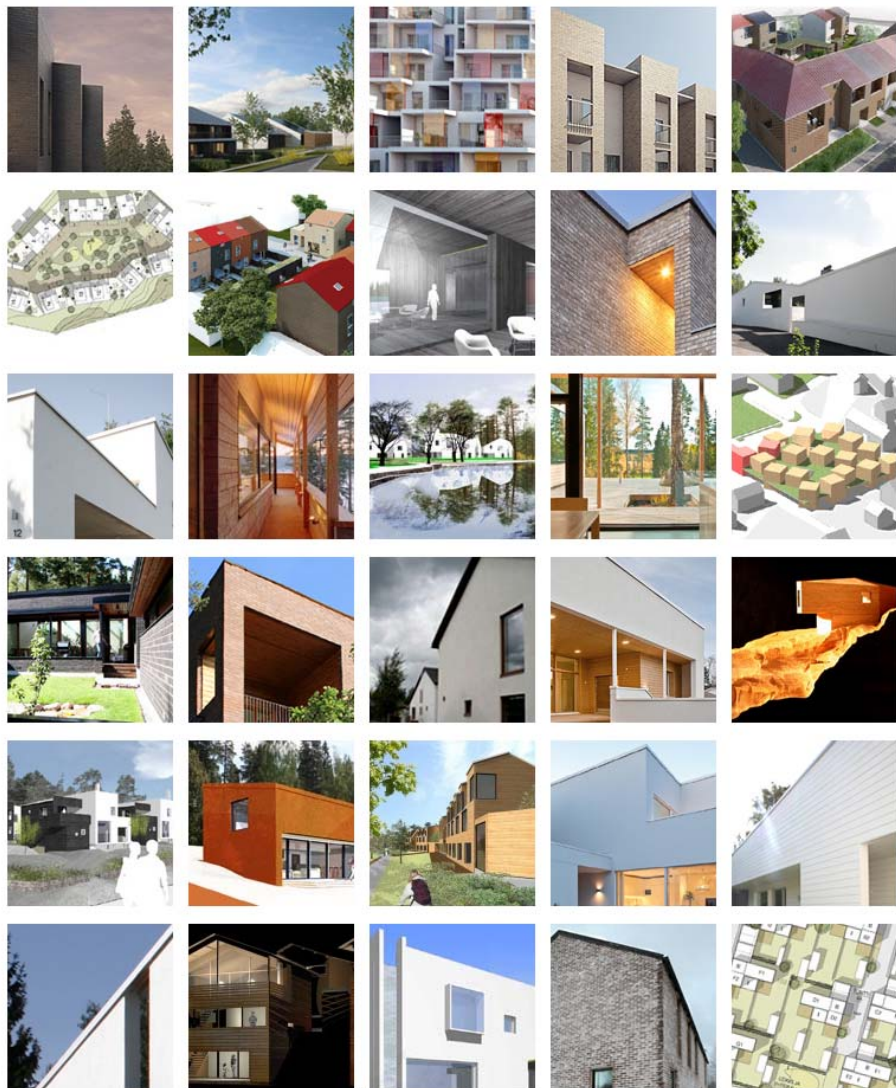
Rakennusvalvonnan ajankohtaisseminaari 2015

Laati: Pentti Raiski
Arkkitehti SAFA ARK 832

pentti.raiski@pook.fi
POOK Arkkitehtitoimisto Oy

Pientalo asumismuotona

Toteutusmuotoja:

*Yksityinen rakentaminen
Ryhmärakentaminen
Asuntotuotanto*

*Toteutustapa vaikuttaa myös
suunnittelutehtäviin.*

Suunnittelun onnistumisen edellytykset

Aika * Osaaminen * Tehokkuus) / (Hankekoko * Haastavuus)

Mahdollisuudet suunnittelun laatuun luodaan ennen suunnittelun aloittamista.

Kuvatiedot: As Oy Espoon Saunalahti Santapellonkuja 6/ Optikodit Oy ja POOK Arkkitehtitoimisto Oy

PÄÄSUUNNITTELU ASUINRAKENTAMINEN/ - lecture by Pentti.Raiski@pook.fi/ POOK Architects Ltd / WWW.POOK.FI

(Aika* Osaaminen * Tehokkuus) / (Hankekoko * Haastavuus)

Suunnittelun laatuhaasteet alkavat yleensä jo ennen suunnittelua (ote julkisesta tarjouspyynnöstä)

“...Suunnittelun laajuus: RT-10-105576 ARK95, RT-10-10764 PS, RT-10827 Asuntosuunnittelun tehtäväluettelo. Noudatetaan KSE1995 ehtoja, lukuunottamatta takuuaikaa, konsulttivastuun ylärajaa.....Kiinteähintainen perustarjous sisältää täydelliset suunnitelma-asiakirjat” =Kaikki mahdolliset tehtävät ja lisätyt ehdot. Kuka tulee määrittelemään täydelliset asiakirjat?

*“ ..3.1 vaiheessa tarkastetaan budjettihinta ja 3.3.-vaiheessa laaditaan rakennusosa-arvio kustannustavoitteessa pysymiseksi. Kustannuspuitteessa pysymiseksi tehtävät suunnitelmat ja mahdolliset suunnitelmamuutokset kuuluvat suunnittelusopimukseen...”
= Kukaan ei vielä tiedä mitä tämä saisi maksaa mutta kannattava hankkeesta pitäisi tulla.*

*“... Konsulttivastuun ylärajan tulee olla vähintään 1M€...”
= Varsin tyypillinen vastuuvakuutuksen vaatimus. Tässä suunnittelukohteessa vastaisi noin 30% koko rakennuksen budjetista*

Mahdollisuudet suunnittelun laatuun luodaan jo tarjouspyynnössä. Myös pientaloissa. Budjetti tulee laatia realistisesti (ja sen tulee olla tiedossa 😊)

Muut suunnittelualat ja suunnittelun johto

Tyypilliset suunnittelijaosapuolet asuntotuotannon hankkeessa:

PS – Pääsuunnittelija

ARK- Arkkitehtisuunnittelija

RAK- Rakennesuunnittelija

ELE- Elementtisuunnittelu

GEO- Pohjarakennesuunnittelija

MARK – Maisema-arkkitehti

LVI- suunnittelija

Sähkösuunnittelija

Automaatiosuunnittelija

Katusuunnittelu

Energialaskenta (kerrostaloissa simulointi)

Ääneneristävyysselvitykset ja melusimuloinnit

Kalustesuunnittelu

Markkinointi

Visualisoinnit ja animaatiot

....

Pääsosiin samat suunnittelijat tarvitaan myös yksittäisessä pientalohankkeessa.

(Aika* *Osaaminen* * Tehokkuus) / (Hankekoko * Haastavuus)

on ryhmätyötä

Pienikin suunnitteluhanke edellyttää useita osajia.

Onnistuminen edellyttää usean näkökulman toteutumista.

(Aika* *Osaaminen* * Tehokkuus) / (Hankekoko * Haastavuus)
on kaupunkikuvaa

*Tapiolassa on vahvat
ominaispiirteet*

POOK Arkkitehtitoimisto Oy | Pair House in Tapiola | photographer: Kuvio Oy

(Aika* *Osaaminen* * Tehokkuus) / (Hankekoko * Haastavuus)

on kaupunkikuvaa: Haukilahti on merellistä ja samalla paljolti jo valmiiksi rakennuttua ympäristöä

(Aika **Osaaminen** * Tehokkuus) / (Hankekoko * Haastavuus)*

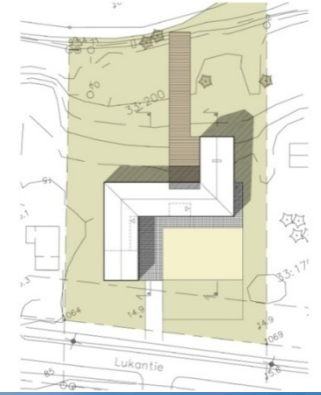
on kaupunkikuvaa:

*Pientalojen sovittaminen
kaupunkitonteille vaatii
yleensä tarkkaa suunnittelua.*

*Piha-alue on sisätilojen jatke jonka
onnistuminen edellyttää myös huolellista
toteutusta.*

(Aika* *Osaaminen* * Tehokkuus) / (Hankekoko * Haastavuus)
on kaupunkikuvaa: Maaseudulla ja harvaan rakennetuilla alueilla
arkkitehtuuri voi kytkeytyä seudun historiaan tai luontoon.

(Aika* *Osaaminen* * Tehokkuus) / (Hankekoko * Haastavuus)

on kaupunkikuvaa: Maaseudulla arkkitehtuuri ja materiaalit ovat lähellä luontoa.

POOK Architects Ltd Finland / preview photo only NOT for publication / www.pook.fi / photo by Antti Hahl

(Aika* Osaaminen * Tehokkuus) / (Hankekoko * Haastavuus)
on kaupunkikuvaa: Uudet kaupunginosat syntyvät monilla eri työpöydillä

POOK Arkkitehtitoimisto Oy

(Aika* Osaaminen * Tehokkuus) / (Hankekoko * Haastavuus)
on kaupunkikuvaa: Uudet kaupunginosat syntyvät monilla eri työpöydillä

(Aika* *Osaaminen* * Tehokkuus) / (Hankekoko * Haastavuus)
on kaupunkikuvaa: Kehittyvän kaupunginosan piirteet voivat olla uniikkeja

(Aika* *Osaaminen* * Tehokkuus) / (Hankekoko * Haastavuus)

on taloutta: Jouheva myynti ja järkevä toteutustapa antavat laaturesurssija

As Oy Viikin Huippu Ristretkeläistenkatu 3-5 Helsinki / Optimikodit Oy / POOK Arkkitehtitoimisto C

PÄÄSUUNNITTELU ASUINRAKENTAMINEN/ - lecture by Pentti.Raiski@pook.fi / POOK Architects Ltd / WWW.POOK.FI

(Aika* *Osaaminen* * Tehokkuus) / (Hankekoko * Haastavuus)

on tilannetajua ja ennustamista: Asuntosuunnittelun tulee vastata tarpeeseen

As Oy Viimäen Huippu / Optimikodit Oy / POOK Arkkitehtitoimisto Oy

PÄÄSUUNNITTELU ASUINRAKENTAMINEN/ - lecture by Pentti.Raiski@pook.fi / POOK Architects Ltd / WWW.POOK.FI

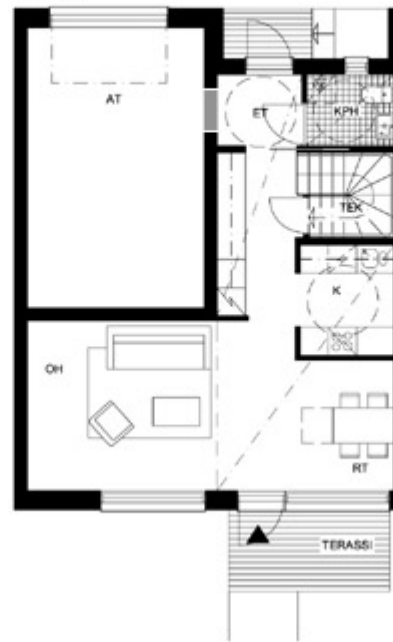

(Aika* Osaaminen * Tehokkuus) / (Hankekoko * Haastavuus)
on eläytymistä: Pohjaratkaisut voivat olla monipuolisia

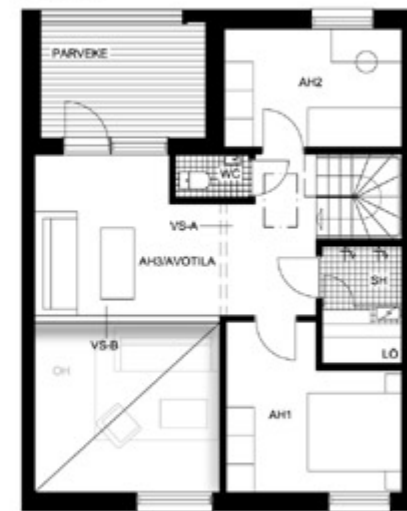

C13-C15

1.KRS

2.KRS

POOK Arkkitehtitoimisto Oy

Aika Osaaminen * Tehokkuus) / (Hankekoko * Haastavuus)
on eläytymistä.*

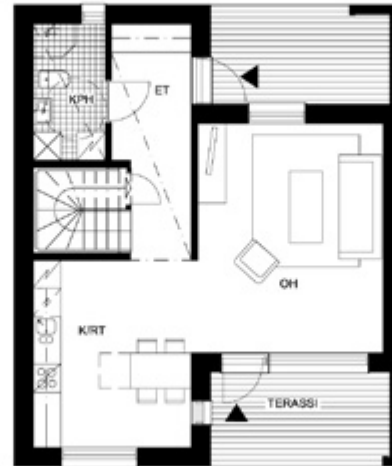
*TownHouse asunto Alppikylässä / Optimikodit Oy / POOK Arkkitehtitoimisto Oy
POOK Arkkitehtitoimisto Oy*

(Aika* *Osaaminen* * Tehokkuus) / (Hankekoko * Haastavuus)

on eläytymistä: Pohjaratkaisuissa tarvitaan järjestelmiä ja joustavuutta

D17-E19

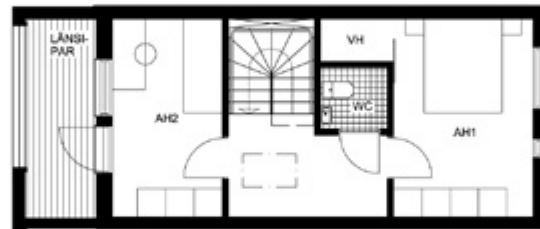
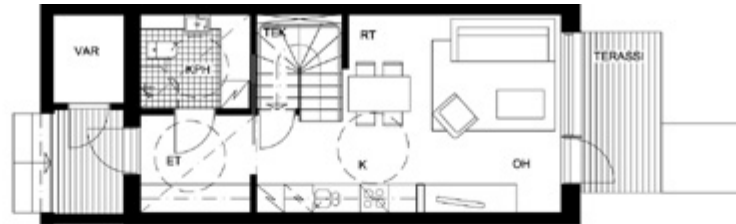

POOK Arkkitehtitoimisto Oy

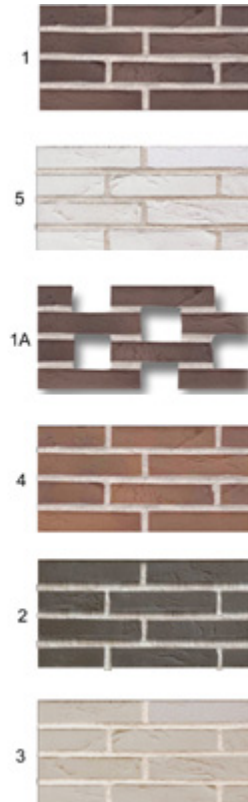
(Aika* *Osaaminen* * Tehokkuus) / (Hankekoko * Haastavuus)
on eläytymistä: Asunnon yksilöllisyys voi ulottua julkisivuun

A1-A5 & B7-B10

The apartments have individual brick and roof colors. There is a compact private yard and a sunny western balcony in each apartment. The main entry is from Laukkuja street level.

POOK Arkkitehtitoimisto Oy

(Aika* *Osaaminen* * Tehokkuus) / (Hankekoko * Haastavuus)
on energiaa: Asunnon energiankulutus muodostuu useista tekijöistä

ENERGY CONCEPT

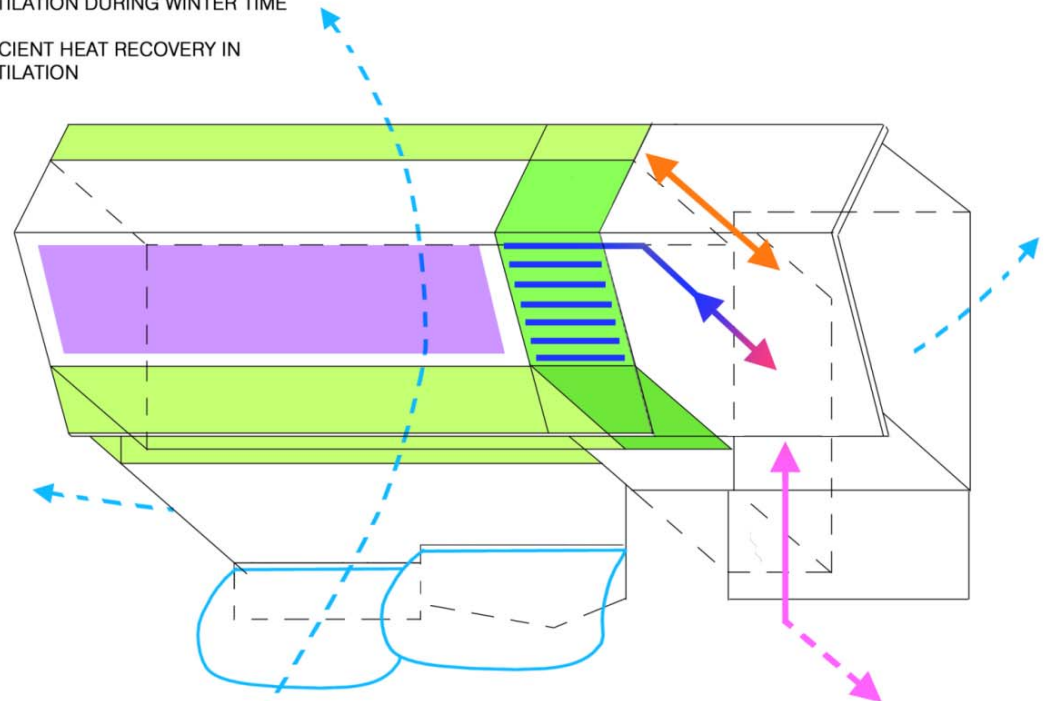
- WINTER-SUMMER PERIODICAL THERMAL BUFFER ENVELOPE GLAZING OPENED/CLOSED
- HALF WARM GREEN ROOM / GLASS ROOF
- PV-CELLS AREA SOUTHERN ROOF
- HOT WATER (SPRING TO AUTUMN) PRE HEATING CIRCUIT UNDER GLAZING
- GROUND HEATING WELL
- SNOW PILING ADJUSTS ENVELOPE VENTILATION DURING WINTER TIME
- EFFICIENT HEAT RECOVERY IN VENTILATION

BUILDING MATERIAL CONCEPT

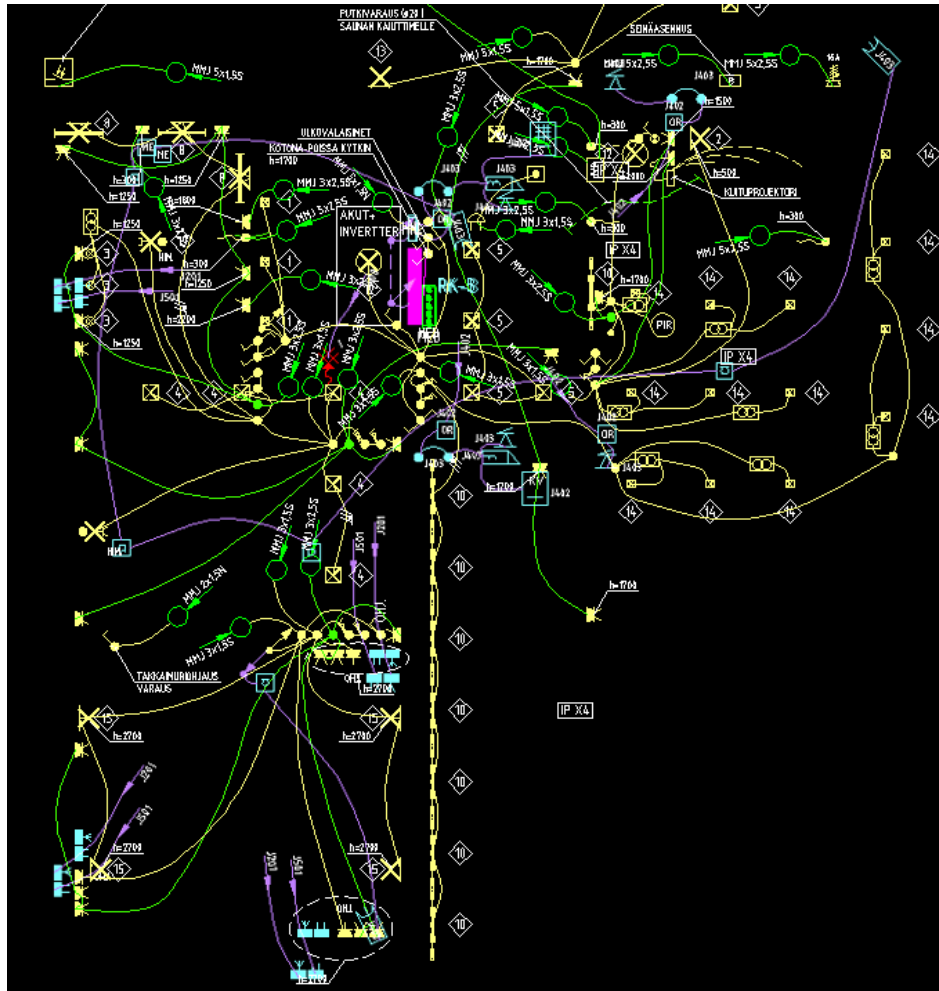
- LOCAL WOODEN PRODUCTS
- OVERDIMENSIONING OF WOOD FOR LONG LIFE SPAN AND DURABILITY
- THERMALLY WELL INSULATING ENVELOPE WITH ADJUSTABLE ZONES

FUNCTIONAL CONCEPT

- TIME ZONING OF LIVING - OFFICE WORK - CHILD CARE
- LESS TRAVEL LESS EMISSIONS
- HIGH LEVEL OF 24/7 ACTIVITY
- EFFICIENT RECYCLING FACILITIES

$(\text{Aika} * \text{Osaaminen} * \text{Tehokkuus}) / (\text{Hankekoko} * \text{Haastavuus})$
on energiaa: Talotekniikan osuus ja määrä asunnoissa kasvaa tasaisesti.

(Aika* Osaaminen * *Tehokkuus*) / (Hankekoko * Haastavuus)

*on työmenetelmiä: Suunnittelun tehokkuudella vähennetään rutiinitöitä.
Tietomallintaminen mahdollistaa joustavuutta ja parantaa yhteistyötä.*

(Aika* Osaaminen * *Tehokkuus*) / (Hankekoko * Haastavuus)

on työmenetelmiä:

Joissain kohteissa perinteinen mallin rakentaminen esittelykäyttöön on mahdollista.

(Aika* Osaaminen *

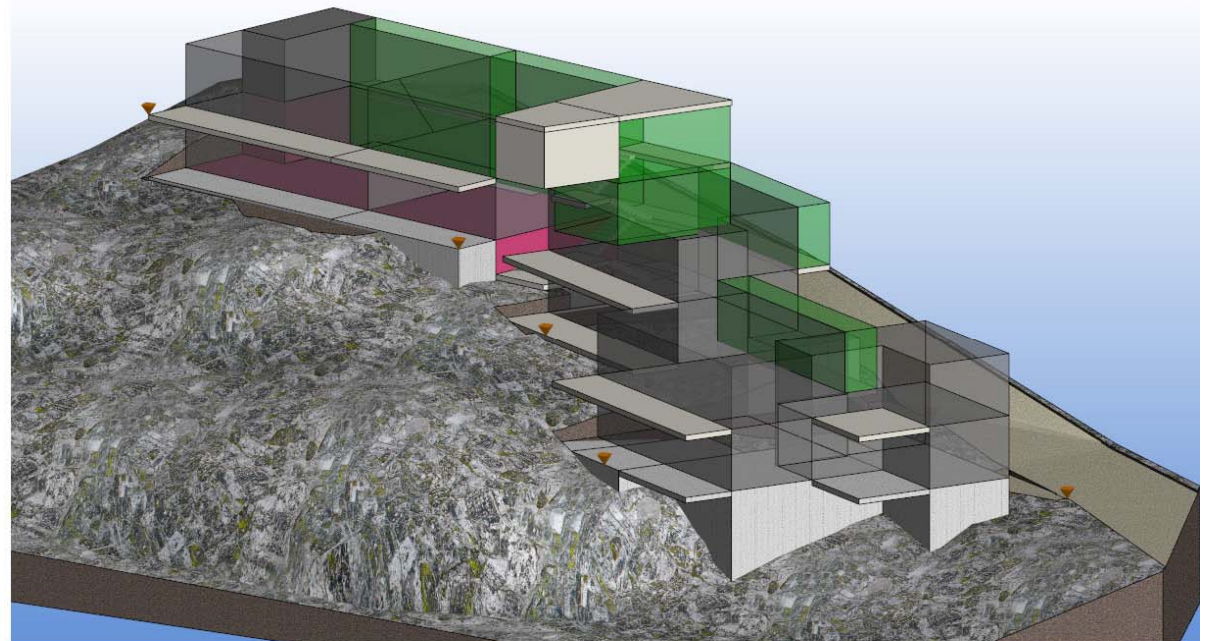
Tehokkuus)/

(Hankekoko * Haastavuus)

on työmenetelmiä:

*Tietomallintaminen on
tehokasta.*

*Topografiamallintaminen on
usein välttämätöntä ja
aina hyödyllistä*

$(\text{Aika} * \text{Osaaminen} * \text{Tehokkuus}) / (\text{Hankekoko} * \text{Haastavuus})$
on konaisuuden summa:

Todellinen hankekoko ei muodostu ainoastaan huoneistoneliöistä.

+ *muut tilat ja piha-alueet: kaikki tulee suunnitella.*

+ *hankeorganisaatio*

+ *tilaaja: yksityinen, ammattirakennuttaja, ryhmärakennuttaminen*

+ *rahoitus: Ara, vapaarahoitteinen, yhdistelmä tai muu*

+ *lupamenettelyt ja kaava-alue: hankkeeseen edellytettävät neuvottelut*

(Aika* Osaaminen * Tehokkuus) / (*Hanke*koko * Haastavuus)

Tyypillisiä viranomaisneuvotteluita asuntokohteessa

- Rakennusvalvonnan 1. ennakoiva neuvottelu*
- Alueryhmän esittelykokous 1.*
- Alueryhmän esittelykokous 2.*
- TNK lausunto*
- KNK lausunto*
- Kaavoittajan lausunto*
- Kaupungin museon lausunto*
- TEK ennakkoneuvottelu*
- Tonttiyksikkö /leimaus*
- ARA / hyväksyntä*
- Sijoituslupien haku / neuvottelut*
- Rakennusluvan jättäminen käsiteltäväksi + mahdolliset täydennykset*
- Lautakuntakäsittely tai viranhaltijapäätös*
- Aloituskokous; vakuudet ja muiden suunnitelmien vaatimukset*

(Aika* Osaaminen * Tehokkuus) / (*Hanke*koko * Haastavuus)

Tyypillinen lupa-aineisto

(esimerkkikohde)

Lupahakemus

Valtakirja

Lainhuuto

Vuokrasopimuskopiot

Pääpiirustusten sisältö - selvitys 2 siv.

Hankeselostus rakennuslupaa varten

Hankeselostuksen liitteenä pinta-alataulukointi

Suunnittelijaselvitys

Pääpiirustukset 3 sarjaa

Asemapiirros 1:200

Pohjapiirroksat 1krs 1:100

Pohjapiirroksat 2 krs 1:100

Leikkauspiirroksat ja rakennetyypit 1:100

Julkisivupiirroksat 1:100

Julkisivupiirroksat 1:100

Julkisivupiirroksat 1:100

VSS piirustukset – 2 sarjaa

VSS ilmoitus (tonntti 3 yhteydessä)

Pääpiirrosten liitteet:

Pihasuunnitelma MARK

Pinta-alalaskennan kaaviot 1:200

Alueleikkaukset 1:200

Aluejulkisivu 1:200

Sokkeliiliittymän periaatepiirros kalliioon: havainnekuva julkisivuotteena ja aksonometria

Havainnekuva Talo E jyrkänteen puolelta

Havainnekuva kaiteesta ja kallioliittymistä

Ympäristöselvitys: valokuvia

Värimallit: esitetty julkisivuotteissa

Pohjatutkimus ja perustamistapalausunto

Veden ja viemärin liitoskohtalausunto (jälkitoim.)

KNK pöytäkirjaote

TNK pöytäkirja (viite hankeselostuksessa)

Energiatodistukset : nyky määräysten mukaiset rakennuslupaa varten

2007 tason mukaiset kauppasop.ehtojen täyttämisen liitteeksi

Selvitys rakennusjätteen käsittelystä

Rasitesopimuskopiot

Virallinen kartta-aineisto

Kaukolämmön hyväksyntä LJH:n sijainnille / Helenin lausunto

Sijoituslupa alueidenkäyttöpäällikön lupa hulevesien purkamiselle VL-alueelle

Yhteistilaselvitys

Tilastokaavakkeet

RH 1 - RAK 1 talo D

RH 1 - RAK 2 talo E

RH 1 - RAK 3 talo F

RH 2 - RAK 1 talo D

RH 2 - RAK 2 talo E

RH 2 - RAK 3 talo F

Sähköinen esittelyaineisto toimitettu muistikulla

Lautakuntakäsittelyn A3 esittelyaineisto toimitettu

A3 naapurikuulemisivut ja kuulemiskaavake toimitettu hankkeeseen ryhtyvälle

Seuraavat asiakirjat jälkitoimitettava

Vesi- ja viemärin liitoskohtalausunto tulee toimittaa kun saatavissa. LVI-suunnittelija hoitaa.

Puuttuvat naapurikuulemiset. Hankkeeseen ryhtyvä hoitaa.

Suunnittelijoiden rekisteritiedot

* Huom! kaikkien suunnittelijoiden tulee osaltaan varmistaa, että A. omat tiedot ja todistukset löytyvät

Hki RaVasta tai B. Pätevydentoteamisrekisterin merkintätiedot ovat Hki RaVassa !

Ilmoitetut suunnittelijat ovat : Pentti Raiski (PS, ARK), n.n (GEO, RAK), n.n (LVI), n.n (MARK)

Hankkeeseen ryhtyvän sopimisasiota/tehtävää:

Sähköverkkoon liittyminen edellyttää että liittyjän ja Helsingin Energian kesken tehdään kirjallinen liittymissopimus.

Ennen lämpösopimuksen tekemistä on Helsingin Energialle toimitettava LVI-suunnitelmat liittymistehon määrittämistä varten.

Aloitustilaa on haettava erikseen, jos halutaan aloittaa luvan valitusaikana vakuuksilla

Maisematyöluulla aloittaminen on haettava erikseen. Teknisessä ennakkoneuvottelussa on sovittu XX selvittävän onko tässä kohteessa mahdollista.

Laati

Pentti Raiski,

POOK Arkkitehtitoimisto Oy

(Aika* Osaaminen * Tehokkuus) / (Hankekoko * *Haastavuus*)

Kohteen haastavuus voi olla teknistä, taloudellista, kaupunkikuvallista ja toiminnallista. Haastaviin kohteisiin voi syntyä omaleimaista ja mielenkiintoista asumista.

OPTIMIKODIT OY | AS OY VIIKINMÄEN HARJANNE | 2015 | POOK ARKKITEHTITOIMISTO OY

PÄÄSUUNNITTELU ASUINRAKENTAMINEN/ - lecture by Pentti.Raiski@pook.fi/ POOK Architects Ltd / WWW.POOK.FI

(Aika* Osaaminen * Tehokkuus) / (Hankekoko * *Haastavuus*)

*Kohteen haastavuus voi olla teknistä, taloudellista, kaupunkikuvallista ja toiminnallista
Haastavat kohteet tarjoavat hienoja mahdollisuuksia.*

(Aika Osaaminen * Tehokkuus)
/ (Hankekoko * Haastavuus)*

Aika tunteina

Osaaminen prosenteina

Tehokkuus prosenteina

Hankekoko bruttoalana ja aluekertoimella

Haastavuus prosentteina

*(Aika * Osaaminen * Tehokkuus)
/ (Hankekoko * Haastavuus) ARK-PS -tehtävät*

Aika tunteina

Osaaminen prosenteina

Tehokkuus prosenteina

Hankekoko bruttoalana ja aluekertoimella

Haastavuus prosentteina

(X h * 110% * 110%) / (1.600 brm²*120%) *100% =

> 85% mahdollistaa hyvää laatua

< 85% laaturiskit kasvavat

Esimerkkiyhtälössä: Osaava suunnittelu ja tuttu alue 110%, tehokkaat työmenetelmät 110%, hankelaajuudessa kaikki tilat ja pks-lupamenettelyt, haastava tontti ja toiminnalliset tavoitteet 120%

Asuntosuunnittelun laatuyhtälö

(Aika Osaaminen * Tehokkuus)
/ (Hankekoko * Haastavuus)*

Kuvassa As Oy Saunalahti / Optimikodit Oy ja POOK Arkkitehtitoimisto Oy

Persoonallisia koteja ja hyvää asumista toivoen. Kiitos.

kaupunkisuunnittelun ja arkkitehtitoimisto Oy | Gresantie 22 Kauniainen | POKK Arkkitehtitoimisto Oy

Kuvassa: Gresantie 22 Kauniainen. PKS Hankekehitys Oy ja POKK Arkkitehtitoimisto Oy

PÄÄSUUNNITTELU ASUINRAKENTAMINEN/ - lecture by Pentti.Raiski@pook.fi / POKK Architects Ltd / WWW.POOK.FI